श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा–अक्टूबर, २०१९

कक्षा –आचार्यप्रथमवर्षम् (SEM-1)	प्रश्नपत्रम् — ३ (C.C.- 4.1.2. Old & New)	
विषयः – वास्तुशास्त्रम्		गुणाः – ७०
दिनाङ्कः – १०/१०/२०१९	ग्रन्थःसमराङ्गणसूत्रधारः	समयः –०८.०० तः ११.००

प्रथमान्वितिः

प्रश्नः १ अधोलिखितयोः कस्यचित् एकस्य सान्वयं व्याख्यां कुरुत। (५)

(१) देवः स पातु भुवनत्रयसूत्रधारस्त्वां बाालचन्द्रकलिकाङ्कितजूटकोटिः।
एतत् समग्रमपि कारणमन्तरेण कात्स्न्यार्दसूत्रितमसूत्र्यत येन विश्वम्॥

(२) विस्तीर्णासनमासीनं सर्वज्ञमथसंस्मृताः।
आयुर्विश्वकर्माणं चत्वारो मानसाः सुताः॥

प्रश्नः २ अधोलिखितयोः कस्यचित् एकस्य उपरि निबन्धं लिखतु। (१०)

(१) भुवनकोशः।

(२) भूमिपरीक्षा।

द्वितीयान्वितिः

प्रश्नः ३ अधोलिखितयोः कस्यचित् एकस्य उपरि सान्वयं व्याख्यां कुरुत। (५)

(१) चतुरश्रीकृते क्षेत्रे विभक्ते नवधा ततः।
मध्ये महाद्युतिर्ब्रह्मा विधेयो नवभिः पदैः॥

(२) एकाशीतिपदो यः स्यात् तथा शतपदश्च यः।
चतुः षष्टिपदो यश्च वास्तुरत्र त्रिधोदितः॥

प्रश्नः ४ अधोलिखितयोः कस्यचित् एकस्य उपरि निबन्धं लिखतु। (१०)

(१) मर्मवेधः।

(२) चतुः शालाविधानम्।

तृतीयान्वितिः

प्रश्नः ५ अधोलिखितयोः कस्यचित् एकस्य उपरि सान्वयं व्याख्यां कुरुत। (५)

(१) यस्य निम्ना भवेद् भूमिर्वाया दक्षिणकास्थला।
वहुदोषं हि तद् वास्तु पुत्रपौत्रविनाशकम्॥

(२) हस्तिनी महिषी चेति द्वे शाले यत्र वेश्मनि।
तत् सिद्धार्थमितिज्ञेयं वित्तसम्पत्तिकारकम्॥

प्रश्नः ६ अधोलिखितयोः कस्यचित् एकस्य उपरि निबन्धं लिखतु। **(१०)**

(१) द्विशालगृहलक्षणम्।

(२) त्रिशाललक्षणम्।

चतुर्थान्वितिः

प्रश्नः ७ अधोलिखितयोः कस्यचित् एकस्य उपरि सान्वयं व्याख्यां कुरुत। **(५)**

(१) चन्द्रताराबलं भर्तुरनुकूलं च शस्यते।
इयं हि सूत्रपाताख्या क्रिया प्रसादकर्मणि॥

(२) द्वारस्य गृहविस्तारैर्हस्ततुल्याङ्गुलैर्भवेत्।
उच्छ्रायः सप्तभिर्युक्तैर्विस्तृतिस्तु तदर्धतः॥

प्रश्नः ८ अधोलिखितयोः कस्यचित् एकस्य उपरि निबन्धं लिखतु। **(१०)**

(१) गृहद्रव्यप्रमाणानि।

(२) शयनासनलक्षणम्।

संयुक्तान्वितिः

प्रश्नः ९ अधोललिखितेषु केषाश्चित् दशप्रश्नानामतिलघूत्तराणि लिखन्तु। **(१०)**

(१) समराङ्गणसूत्रधारग्रन्थस्य रचनाकारस्य नाम किम्।

(२) विश्वकर्मायाः कति मानससुताः वर्तन्ते।

(३) विश्वकर्मायाः चतुर्णां पुत्राणां नामानि लिखत।

(४) क्षितेः परिधिमानं लिखत (ग्रन्थानुसारेण)

(५) एकस्मिन् अङ्गुलात्मकमाने काति यवोदराः भवन्ति ?

(६) एकस्मिन् हस्ते कति अङ्गुलानि भवन्ति ?

(७) गृहे ब्रह्मस्थानं कुत्र भवति ?

(८) गृहे देवस्थानं कुत्र भवति ?

(९) मर्मस्थानानां परिपीडनात् किमं फलं भवति ?

(१०) वेश्मः इत्यस्य कोऽर्थः ?

(११) प्रसादः इत्यस्य आशयः कः ?

(१२) कति आयाः भवन्ति ?

(१३) 'एकशालगृहम् ' अर्थात् किम् ?

(१४) दक्षिणभागे निम्ना भूमेः फलं लिखत।

(१५) सामान्यतः द्वारोच्छ्रितिः मानं लिखत।

--००--